

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

Επιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

> ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1. μέχρι και Α.5, να γράψετε τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1.** Όταν το οριακό προϊόν μειώνεται, αρχίζει συγχρόνως να μειώνεται και το συνολικό προϊόν.
- A.2.** Το σταθερό κόστος επιβαρύνει μια επιχείρηση, ακόμα και όταν η παραγωγή είναι μηδέν.
- A.3.** Οι περιπτώσεις αγαθών που παρουσιάζουν μηδενική ελαστικότητα ζήτησης, αποτελούν εξαιρέσεις του νόμου της ζήτησης.
- A.4.** Η φύση του οικονομικού προβλήματος βρίσκεται στη σχετική έλλειψη αγαθών.
- A.5.** Με την επιβολή στην αγορά μιας τιμής κατώτερης της τιμής ισορροπίας μπορεί να δημιουργηθούν ελλείμματα και παράνομες αγορές.

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.6 μέχρι και Α.10., να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.6.** Το εναλλακτικό κόστος της παραγωγής ενός αγαθού είναι συνήθως αυξανόμενο διότι:
 - α)** Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην παραγωγή των δύο αγαθών δεν είναι ίδια.
 - β)** Οι συντελεστές παραγωγής που χρησιμοποιούνται δεν είναι εξίσου κατάλληλοι στην παραγωγή των δύο αγαθών
 - γ)** Οι συντελεστές παραγωγής που χρησιμοποιούνται δεν έχουν το ίδιο χρηματικό κόστος.
 - δ)** Κανένα από τα παραπάνω.
- A.7.** Χαρακτηριστικό στοιχείο της παραγωγικής διαδικασίας είναι:
 - α)** Η συνειδητή προσπάθεια για κάποιο τελικό αποτέλεσμα.
 - β)** Η χρονική διάρκεια από τη στιγμή που θα χρησιμοποιηθούν οι παραγωγικοί συντελεστές μέχρι την παραγωγή ενός προϊόντος.
 - γ)** Η τεχνολογική σχέση ανάμεσα στις ποσότητες των παραγωγικών συντελεστών και την ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος
 - δ)** Όλα τα παραπάνω
- A.8.** Αν βελτιωθεί η τεχνολογία, άμεση συνέπεια της αύξησης της παραγωγής είναι
 - α)** Η μείωση του μέσου μεταβλητού κόστους.
 - β)** Η μείωση του οριακού κόστους.
 - γ)** Η μείωση του μέσου συνολικού κόστους
 - δ)** Όλα τα παραπάνω
- A.9.** Ταυτόχρονη μείωση στη ζήτηση αλλά και στην προσφορά ενός αγαθού μπορεί να προκαλέσει:
 - α)** Μείωση της τιμής και αύξηση της ποσότητας ισορροπίας.
 - β)** Αύξηση της τιμής και μείωση της ποσότητας ισορροπίας
 - γ)** Μείωση της ποσότητας ισορροπίας με σταθερή την τιμή.
 - δ)** Μείωση της τιμής και μείωση της ποσότητας ισορροπίας
- A.10.** Κατώτερα είναι τα αγαθά που παρουσιάζουν:
 - α)** Ανελαστική ζήτηση.
 - β)** Ελαστική ζήτηση.
 - γ)** Θετική εισοδηματική ελαστικότητα.
 - δ)** Αρνητική εισοδηματική ελαστικότητα.

> ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Να αναλύσετε το οικονομικό κύκλωμα.
- B.2.** Τι γνωρίζετε για την εισοδηματική ελαστικότητα; Σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται τα αγαθά με βάση την τιμή της εισοδηματικής ελαστικότητας;
- B.3.** Να αναλύσετε το μέτρο της επιβολής ανώτατων τιμών.

> ΟΜΑΔΑ Γ

Μια επιχείρηση παραγωγής πλεκτών, κατά το οικονομικό έτος 2003-2004 παρουσίασε τα παρακάτω έξοδα.

Q	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TC	500	530	550	590	650	730	830	950	1090	1250	1430

- Γ.1.** Να υπολογίσετε τη συνάρτηση προσφοράς της συγκεκριμένης επιχείρησης.
- Γ.2.** Αν σε όλο τον κλάδο παραγωγής υπάρχουν μόνο 80 ομοειδείς επιχειρήσεις που παράγουν πλεκτά, να υπολογίσετε την αγοραία συνάρτηση προσφοράς.
- Γ.3.** Έστω K (P=30, Q=120) ένα σημείο της αγοραίας καμπύλης ζήτησης των πλεκτών, με ελαστικότητα ζήτησης -0,25. Να υπολογίσετε αλγεβρικά την τιμή και ποσότητα ισορροπίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Α

- A.1.** Λάθος
- A.2.** Σωστό
- A.3.** Σωστό
- A.4.** Σωστό
- A.5.** Σωστό
- A.6.** β
- A.7.** δ
- A.8.** δ
- A.9.** δ
- A.10.** δ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Β

- B.1.** Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 1 σελ. 23-24 «Το οικονομικό κύκλωμα»
- B.2.** Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 2 σελ.47-48 «Ελαστικότητα της ζήτησης ως προς το εισόδημα»
- B.3.** Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 5 σελ 100-101 «Επιβολή ανώτατων τιμών»

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ

- Γ.1.** Γνωρίζουμε, ότι στη βραχυχρόνια περίοδο, το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους (MC) που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους (AVC) αποτελεί και την καμπύλη προσφοράς.
Μια επιχείρηση επιβαρύνεται με τα σταθερά της έξοδα, ακόμα και όταν δεν παράγει δηλ για Q=0 TC=FC=500

Ο τελικός πίνακας συμπληρωμένος είναι:

Q	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TC	500	530	550	590	650	730	830	950	1090	1250	1430
FC	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
VC	0	30	50	90	150	230	330	450	590	750	930
AVC	-	30	25	30	37.5	46	55	64.2	73.7	83.3	93
MC	-	30	20	40	60	80	100	120	140	160	180

Επομένως ο πίνακας προσφοράς που προκύπτει είναι:

P=MC	40	60	80	100	120	140	160	180
Qs	3	4	5	6	7	8	9	10

Η γραμμική συνάρτηση προσφοράς έχει τη γενική μορφή $Q_S = \gamma + \delta P(1)$

Για P=40 η (1) $\Rightarrow 3 = \gamma + 40\delta$ Αφαιρούμε κατά μέλη
 Για P=60 η (1) $\Rightarrow 4 = \gamma + 60\delta$
 $1 = 20\delta \Rightarrow \delta = 1/20$
 $3 = \gamma + 40(1/20) \Rightarrow \gamma = 1$

Συμπερασματικά : $Q_S = 1 + P/20$

Γ.2. Η αγοραία καμπύλη προσφοράς ενός προϊόντος, είναι το άθροισμα των ατομικών καμπυλών προσφοράς και δείχνει σε κάθε τιμή τη συνολικά προσφερόμενη ποσότητα.

Επομένως $Q_{S\Sigma YN} = 80Q_S \Rightarrow Q_{S\Sigma YN} = 80(1 + P/20) \Rightarrow Q_{S\Sigma YN} = 80 + 4P$

Γ.3. Γνωρίζουμε ότι ο λόγος $\Delta Q/\Delta P$ είναι ο συντελεστής διεύθυνσης της συνάρτησης ζήτησης δηλαδή το β της συνάρτησης $Q_D = \alpha + \beta P$.

$ED = \frac{\Delta QD}{\Delta P} \times \frac{P}{Q} \Rightarrow -0,25 = \beta \left(\frac{30}{120} \right) \Rightarrow$

$\Rightarrow -0,25 = \beta \left(\frac{1}{4} \right) \Rightarrow \beta = -1$

Για P=30 $\Rightarrow 120 = \alpha + (-30) \Rightarrow \alpha = 150$

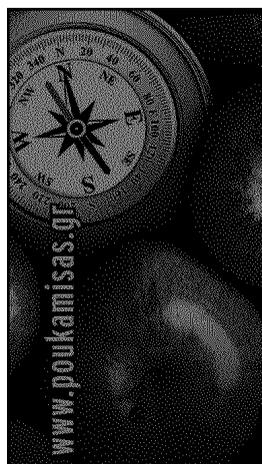
Συμπερασματικά : $Q_D = 150 - P$

Για την τιμή ισορροπίας P ισχύει

$Q_D = Q_S \Rightarrow 150 - P = 80 + 4P \Rightarrow 70 = 5P \Rightarrow P = 14.$

Για την ποσότητα ισορροπίας Q ισχύει:
 $Q_D = Q_S \Rightarrow Q = 150 - 14 \Rightarrow Q = 136$

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΝΟΣ
ΒΡΑΝΑΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ**

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ**

ISO 9001

ΠΕΙΡΑΙΑΣ : ΣΩΤΗΡΟΣ & ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 132, ΤΗΛ.: 210 4112506

ΑΜΦΙΑΛΗ : ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ 8, ΤΗΛ.: 210 4004200

ΜΟΣΧΑΤΟ : ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 124, ΤΗΛ.: 210 9401137

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ : ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ & ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ 71, ΤΗΛ.: 210 4975777

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ : ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 233 & ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ 30, ΤΗΛ.: 210 9883771